

Aleksandra Natllund Palmén
Kanslichef/kommunjurist
aleksandra.palmen@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Politiska sekreterare mandatperioden 2023-2026

Sammanfattning

På uppdrag av den politiska ledningen föreslås att det inrättas motsvarande fyra heltidstjänster som politiska sekreterare inom den politiska verksamheten under mandatperioden 2023-2026.

Politiska sekreterare anställs i enlighet med 4 kap. 33-34 §§ kommunallagen (2017:725). Kommuner och regioner får anställa politiska sekreterare för att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. Politiska sekreterare får inte anställas för längre tid än till utgången av det år då val av fullmäktige ska hållas nästa gång i hela landet. Bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd ska inte tillämpas för politiska sekreterare.

En politisk sekreterare har rätt till den ledighet från sin anställning som behövs för tjänstgöringen.

Ytterligare information, samt förslag till fördelning av inrättade tjänster som politiska sekreterare mellan partierna och förslag om närvarorätt för politiska sekreterare, finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-02-14

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att inrätta totalt 4,0 tjänster som politiska sekreterare för mandatperioden 2023-2026

att tjänsterna ska fördelas, mellan de partier som innehar en kommunalråds- eller oppositionsrådspost, enligt redovisat förslag i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse

att heltidslön för de politiska sekreterarna fastställs till 70 % av nivån på riksdagsledamöternas grundarvode för föregående år och att lönen ska revideras årligen per den 1 januari

att merkostnaden för politiska sekreterare om 449 tkr jämfört med budget 2023 finansieras via kommunfullmäktiges budgetmarginal, och att merkostnaden för politiska sekreterare från och med år 2024 hanteras i ordinarie budgetprocess

att fastställa närvarorätt för de politiska sekreterarna enligt redovisat förslag i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse

att uppdra till kommunstyrelsen att fastställa riktlinjer som närmare reglerar förutsättningarna för de politiska sekreterarnas anställning.

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för kvalitet och resursutveckling
Samtliga partier

Ärendet

På uppdrag av den politiska ledningen föreslås att det inrättas motsvarande fyra heltidstjänster som politiska sekreterare inom den politiska verksamheten under mandatperioden 2023-2026.

Politiska sekreterare anställs i enlighet med 4 kap. 33-34 §§ kommunallagen (2017:725). Kommuner och regioner får anställa politiska sekreterare för att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. Politiska sekreterare får inte anställas för längre tid än till utgången av det år då val av fullmäktige ska hållas nästa gång i hela landet. Bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd ska inte tillämpas för politiska sekreterare.

En politisk sekreterare har rätt till den ledighet från sin anställning som behövs för tjänstgöringen.

Roll och arbetsinnehåll

Ur förarbetena till kommunallagens reglering av politiska sekreterare framgår att syftet inte är att de arbetsuppgifter som i dag ligger på tjänstemännen ska kunna tas över av de politiska sekreterarna, utan arbetsuppgifterna ska vara politiska. En politisk sekreterare ska avlasta de förtroendevalda vissa arbetsuppgifter som de annars skulle haft hand om. Det är alltså tydligt att det ska vara fråga om ett politiskt biträde åt de förtroendevalda. Härav följer att de politiska sekreterarna inte ska ha sådana uppgifter som hänförs till den traditionella tjänstemannaberedningen.

Exempel på arbetsinnehåll enligt förarbetena:

- medverka vid en politisk beredning av ärenden inom kommunens beslutande organ
- större eller mindre utredningar, underlag för förslag eller andra typer av initiativ i de beredande eller beslutande organen
- informations- och samordningsuppgifter mellan dels partigrupperna i de kommunala organen, dels partiorganisationen
- utarbeta förslag till motioner, interpellationer, frågor, yttranden, beslut och reservationer i de beslutande organen
- rena handsekreterarsysslor som är politiskt orienterade, exempelvis att besvara brev och ta politiska kontakter.

Förslag om fördelning av tjänster

De 4,0 inrättade tjänsterna (400 %) som politiska sekreterare föreslås fördelas, mellan de partier som innehar en kommunalråds- eller oppositionsrådspost, enligt nedan:

- Moderaterna, 1,0 tjänst (100 %)
- Sverigedemokraterna, 1,0 tjänst (100 %)
- Kristdemokraterna, 0,3 tjänst (30 %)
- Liberalerna, 0,2 tjänst (20 %)
- Socialdemokraterna och Vårt Söderslätt, totalt 1,5 tjänst (150 %).

Socialdemokraterna och Vårt Söderslätt, som innehar poster som oppositionsråd, bestämmer själva hur deras 1,5 tjänster ska fördelas mellan partierna. Två eller flera partier kan samverka kring anställning av politisk sekreterare.

Förslag om ersättning till politiska sekreterare

Ersättning till politiska sekreterare föreslås, vid 100 % tjänstgöringsgrad, utgå med 70 % av det grundarvode som utgår till ledamöter i riksdagen. För politiska sekreterare med en lägre tjänstgöringsgrad ska ersättningen minskas i motsvarande omfattning. Vid beräkning av ersättning till politiska sekreterare ska utgångspunkten vara föregående års nivå på riksdagsledamöternas grundarvode.

För 2022 är grundarvodet till riksdagens ledamöter fastställt till 71 500 kr/mån. För år 2023 ska ersättning till politiska sekreterare således utgå med 50 050 kr/mån vid 100 % tjänstgöringsgrad (70 % av 71 500 kr/mån).

Ersättningen till politiska sekreterare föreslås revideras årligen per den 1 januari, med utgångspunkt från ny fastställd nivå för riksdagsledamöternas grundarvode för föregående år.

I ersättningen ingår övertidsersättning.

Anställningsform och villkor

Politisk sekreterare anställs på viss tid och för visst arbete enligt kommunallagen. Politiska sekreterare anställs under mandatperioden, vilket innebär att anställningen upphör senast i samband med mandatperiodens utgång.

För politisk sekreterare som anställs på mer än 40 % tjänstgöringsgrad, ska Allmänna bestämmelser (AB) gälla i tillämpliga delar:

- allmänna åliggande (§ 6 mom 2)
- bisysslor (§ 8)
- lön vid förbud att tjänstgöra på grund av medicinska skäl (§10 mom 4 och 5)
- löneform (§ 16)
- beräkning av lön i vissa fall (§ 17)
- samordning (§ 19)
- allmänna ledighetsbestämmelser (§ 25)
- ledighet för studier (§ 26)
- semester (§ 27)
- sjukdom mm (§ 28)
- föräldraledig (§ 29)
- civil- och värnplikt (§ 30)
- offentliga uppdrag (§ 31)
- enskilda angelägen (§ 32)
- uppsägningstider (§ 33 mom 3)
- ersättning från tredje man mm (§ 37)
- avtalsförsäkringar (§ 39).

Förslag om närvarorätt för politiska sekreterare

Närvarorätten på kommunstyrelsens och övriga nämnders sammanträden regleras i nämndernas reglementen. Här regleras kommunalrådets och oppositionsrådets, kommunstyrelsens ordförandes, samt kommundirektörens (eller den kommundirektören utser i sitt ställe) närvarorätt. För kommunstyrelsens sammanträden ges även nämndernas ordförande närvarorätt. Av aktuell paragraf i nämndernas reglementen framgår vidare att styrelsen och nämnderna därutöver fastställer vilka som ska ha rätt att närvara på styrelsens och nämndernas sammanträden. Av kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 15 november 2022, som låg till grund för fullmäktiges beslut om revidering av reglementen i december 2022, framgår att styrelsen och respektive nämnd i början på varje mandatperiod föreslås besluta om närvarorätten för mandatperioden.

Kommunstyrelsen beslutade den 8 februari 2023, § 29, om närvarorätt på kommunstyrelsens och kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden under mandatperioden 2023-2026. När det gäller politiska sekreterare beslutades att samtliga politiska sekreterare ska ha närvarorätt på kommunstyrelsens sammanträden (närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning), samt att politisk sekreterare som biträder tjänstgörande ordförande ska ha närvarorätt på arbetsutskottets sammanträden (närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning eller personutskottets sammanträden).

För nämndernas och nämndernas presidiers och utskotts sammanträden gäller alltså att respektive nämnd fastställer eventuell närvarorätt för politiska sekreterare (det förekommer ibland att nämnderna använder begreppet adjungering i stället för närvarorätt). Härutöver föreslås, på uppdrag av den politiska ledningen, att politiska sekreterare inte ska ha närvarorätt på olika styrgruppsmöten där kommunstyrelsens arbetsutskott, eller förtroendevalda i annan konstellation, utgör styrgruppen eller en del av styrgruppen. Det gäller exempelvis styrgruppsmöten för projektet Kuststad 2025 och styrgruppsmöten kopplat till den översiktliga fysiska planeringen, så som arbetet med översiktsplan och fördjupad översiktsplan. När det gäller andra möten, som exempelvis invigningar och liknande, ska samtliga politiska sekreterare vara välkomna att närvara.

Riktlinjer för politiska sekreterare

Förutsättningarna för de politiska sekreterarnas anställning föreslås regleras närmare i riktlinjer som fastställs av kommunstyrelsen.

Finansiering av politiska sekreterare

Finansiering av politiska sekreterare sker inom politisk verksamhet. Ett beslut om att inrätta 4,0 tjänster som politiska sekreterare enligt ovan, med en ersättning om 50 050 kr/mån enligt föreliggande förslag, skulle innebära en total kostnad om 3 434 tkr för politiska sekreterare 2023. I budget för 2023 finns det avsatt 2 985 tkr.

För år 2023 innebär ett beslut om inrättande av 4,3 tjänster som politisk sekreterare således en merkostnad om 449 tkr jämfört med budget. Merkostnaden föreslås finansieras via kommunfullmäktiges budgetmarginal. Från och med 2024 hanteras finansieringen inom ordinarie budgetprocess.